

10. funkční období

323

Návrh senátního návrhu zákona senátorky Jitky Seitlové
a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 131/2015 Sb.,
kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách
podnikání a o výkonu státní správy v energetických
odvětvích a o změně některých zákonů
(energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony

2016

Parlament České republiky

Senát

10. funkční období

2016

N á v r h

senátního návrhu zákona,

**senátorů Jitky Seitlové, Ivany Cabrnachové, Petra Bratského
a Václava Lásky**

**kterým se mění zákon č. 131/2015 Sb., kterým se mění
zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu
státní správy v energetických odvětvích a o změně některých
zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony**

ZÁKON

ze dne.....,

kterým se mění zákon č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna zákona č. 131/2015 Sb.

V zákoně č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění zákona č. 222/2016 Sb., se v čl. XVI bod 13 slova „dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“ nahrazují slovy „dnem ukončení rekonstrukce či modernizace“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Výrobce, který vyráběl elektřinu ve výrobně elektřiny využívající energii vody o instalovaném výkonu do 10 MW, u které byla v období od 2. října 2013 do 31. prosince 2015 ukončena rekonstrukce technologické části nebo modernizace, má právo na podporu elektřiny ve výši stanovené Energetickým regulačním úřadem pro rekonstruované malé vodní elektrárny podle roku, ve kterém byla ukončena rekonstrukce nebo modernizace malé vodní elektrárny.
2. Operátor trhu uhradí výrobcí elektřiny podporu podle bodu 1 ve formě zeleného bonusu v režimu zvoleném výrobcem za množství elektřiny vyrobené v období od 1. ledna 2016 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a to do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebo do 30 dnů ode dne předání hodnot o vyrobeném množství elektřiny podle právního předpisu upravujícího vykazování a evidenci elektřiny z podporovaných zdrojů, je-li tento okamžik pozdější; pokud výrobce zvolil podporu ve formě výkupní ceny, uhradí operátor trhu výrobcí podporu podle bodu 1 ve výši ročního zeleného bonusu.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Cílem návrhu je náprava věcně i legislativně nesprávného přechodného ustanovení přijatého zákonem č. 131/2015 Sb., *kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)*, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. V jeho části třinácté došlo ke změně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, přičemž v přechodných ustanoveních k tomuto zákonu v bodě 13 bylo nově stanoveno, že „výrobní elektriny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody o instalovaném výkonu do 10 MW se v případě, že u ní byla v době od 2. 10. 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona ukončena rekonstrukce technologické části stávající výrobní elektriny nebo modernizace, zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávající výrobní elektriny na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobními elektriny, považuje za uvedenou do provozu dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“, tedy datem 1.1.2016. Tato zařízení však již byla podle předcházejícího znění zákona do provozu uvedena dříve, po skutečném provedení rekonstrukce nebo modernizace. Jejich podpora byla schválena *Rozhodnutím Komise SA.35177(2014) o slučitelnosti podpory výroby elektriny v ČR s pravidly pro poskytování veřejné podpory*, a začala jim být operátorem trhu poskytována před 1.1. 2016 podpora.

Zároveň v § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb. v části týkající se dopadu rekonstrukce na okamžik uvedení výrobní do provozu se zrušila slova „, s výjimkou výrobní elektriny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody o instalovaném výkonu do 10 MW,“. Tímto se fakticky měl potvrdit stav, kdy je pro výše uvedené MVE považováno uvedení do provozu datum ukončení rekonstrukce nebo modernizace. Účelem zákona č. 131/2015 Sb. v otázce podpory pro nově rekonstruované MVE nebylo tedy tuto podporu zastavit, ale naopak tuto podporu zachovat, a to tak, aby tyto rekonstruované výrobní byly považované za výrobní nově uvedené do provozu.

Důsledek přechodného ustanovení zákona č. 131/2015 Sb. je však zcela v rozporu s jeho původním záměrem a od 1. ledna 2016 podpora výroby elektriny z MVE rekonstruovaných v období od 2. 10. 2013 do 31. 12. 2015 není ze strany operátora trhu poskytována.

Nyní předloženou navrhovanou změnou zákona č. 131/2015 Sb. by mělo dojít k legislativně technické opravě stávajícího nesprávného stavu. Z tohoto pohledu lze oponovat očekávané námitce retroaktivity neboť naopak dochází k nápravě současné retroaktivní úpravy, odstranění právní nejistoty a k navrácení nároku na podporu (a tedy k ochraně již nabytých subjektivních práv), který již výrobci elektriny z MVE měli zákonem přiznaný a pobírali jej do 31. prosince 2015.

Navrhovanými přechodnými ustanoveními je upraven postup dodatečné kompenzace podpory za elektřinu, která byla v období její výroby od 1. ledna 2016 předmětem podpory, ale operátor ji výrobcům elektriny nehradil.

Z důvodu časové naléhavosti, kdy daný stav výrazně negativně dopadá na dotčené subjekty a ohrožuje jejich existenci a z důvodu, že jedná pouze o technickou novelu, se navrhuje, aby byl návrh přijat v souladu s § 90 odst. 2 až 7 Jednacího řádu PS v prvním čtení.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava odpovídá ústavnímu pořádku České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Na právní úpravu řešenou tímto návrhem se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí (ostatní veřejné rozpočty)

Navrhovaná právní úprava, pokud se jedná o náklady na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie v roce 2016. Nebude však mít žádný přímý negativní dopad do státního rozpočtu, ani do jiných veřejných rozpočtů ani nebude mít žádné jiné finanční dopady. Je tomu tak proto, že v dotaci na podporu výroby elektřiny z OZE pro rok 2016 stanovené nařízením vlády č. 283/2015 Sb., o stanovení prostředků státního rozpočtu podle § 28 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích energie pro rok 2016, a v ostatních platbách hrazených zákazníky v ČR, již byly tyto výdaje předpokládány a je s nimi uvažováno.

V řadě případů by nepřijetím návrhu bylo reálně ohroženo financování již realizovaných rekonstrukcí MVE, kdy v těchto projektech bylo v souladu se zákonem uvažováno s příjmy plynoucími z výroby elektřiny v rekonstruovaných MVE. Celkem se jedná o 62 výroben a 88 výrobních zdrojů, které nemají od 1.1. 2016 vyplácenu oprávněnou podporu. Největší skupinu příjemců podpory výroby elektřiny v rekonstruovaných malých vodních elektrárnách jsou správci povodí, tedy státní podniky zajišťující veřejné služby.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii

Návrh zákona není v rozporu s právními akty Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie ani s legislativními záměry a návrhy předpisů Evropské unie.

Návrh je slučitelný s právními předpisy Evropské unie upravující poskytování veřejné podpory. Návrh zákona napravuje režim podpory výroby elektřiny v malých vodních elektrárnách, u kterých byla provedena v letech 2013 až 2015 rekonstrukce, tak, aby odpovídala právnímu stavu účinnému v době provedení rekonstrukce. Takový režim podpory již přitom byl Evropské komisi notifikován a Evropská komise jej shledala jako slučitelný s vnitřním trhem (rozhodnutí Komise SA.35177(2014) o slučitelnosti podpory výroby elektřiny v ČR s pravidly pro poskytování veřejné podpory).

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na podnikatelské prostředí České republiky a sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, a dopady na životní prostředí

Daná legislativní úprava se dotkne 62 výroben elektřiny (88 zdrojů), kterým bude přiznán nárok na podporu. Celková výše nyní neposkytované podpory dosahuje pro rok 2016 cca 210 mil Kč. Pokud nebude podpora poskytnuta, hrozí soukromým provozovatelům existenční rizika / nevyplácení podpory soukromým provozovatelům MVE může pro ně mít likvidační důsledky. Pro státní podniky Povodí Ohře, Povodí Vltavy, Povodí Labe, Povodí Odry a

Povodí Moravy může být ohroženo plnění veřejné služby zajišťované a závislé na rozpočtech zahrnující příjem z podpory MVE.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na životní prostředí.

7. Zhodnocení korupčních rizik

Vzhledem k obsahu právní úpravy nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání.

8. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na rovné postavení mužů a žen, a proto je z tohoto hlediska neutrální.

A. Zvláštní část

K čl. I

Výše navrhovanou změnou zákona č. 131/2015 Sb. by mělo dojít k legislativně technické opravě stávajícího stavu, že tyto rekonstruované zdroje budou považovány za uvedené do provozu ke dni ukončení rekonstrukce či modernizace, což odpovídá skutečnosti i tomu, jak se přistupuje ke všem ostatním zařízením využívajícím obnovitelné zdroje energie. Naopak je zřejmé, že stávající znění bodu 13 přechodných ustanovení je důsledkem omylu a v rozporu s objektivním stavem věcí.

K čl. II

Přechodná ustanovení následně upravují postup dodatečné kompenzace podpory za elektřinu, která byla v období její výroby předmětem podpory, ale operátor ji výrobcům elektřiny nehradil. Protože v případě podpory ve formě výkupní ceny nelze dodatečně uložit povinnost doplacení kupní ceny za již realizovanou dodávku vyrobené elektřiny, navrhuje se, aby v případě výkupu elektřiny dodatečně uhradil operátor trhu výrobci elektřiny podpory ve výši rovnající se ročnímu zelenému bonusu podle množství vyrobené elektřiny.

Za dostatečnou lze považovat 30-denní lhůtu poskytnutou operátorovi trhu na úhradu podpory výroby elektřiny, považujeme za dostatečnou. Jednak se jedná o lhůtu, která počíná plynout až od chvíle, kdy operátorovi trhu jsou známa data od výrobce, jednak se na takovou možnost operátor může připravovat již v průběhu legislativního procesu. Především se však jedná o standardní lhůtu, ve které operátor trhu úhradu podpory výrobcům elektřiny poskytuje, a na níž má nastaven svůj informační systém. Zároveň je potřeba vzít do úvahy, že se jedná o omezené finanční prostředky v řádu několika stovek milionů korun, kterými OTE disponuje a že se daná legislativní úprava dotkne pouze velmi omezeného počtu výrobců elektřiny (cca 88 zdrojů). Neexistuje tedy ani riziko, že by operátorovi trhu jednorázově narostla administrativa v takovém rozsahu, kterou by nebyl operátor trhu schopen zvládnout.

K čl. III

Účinnost zákona je navrhována dnem vyhlášení. Návrh řeší výjimečnou situaci, kdy včasné nabytí účinnosti je rozhodující pro desítky nyní existenčně ohrožených podnikatelů tak, aby začal platit co nejdříve.

V Praze dne

Senátorka RNDr. Jitka Seitlová

**Platné znění ustanovení novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn
a doplnění**

**Zákon č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání
a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů
(energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Čl. XVI

Přechodná ustanovení

13. Výrobna elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody o instalovaném výkonu do 10 MW se v případě, že u ní byla v době od 2. 10. 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona ukončena rekonstrukce technologické části stávající výroby elektřiny nebo modernizace, zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávající výroby elektřiny na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobny elektřiny, považuje za uvedenou do provozu ~~dnem nabytí účinnosti tohoto zákona~~ **dnem ukončení rekonstrukce či modernizace.**